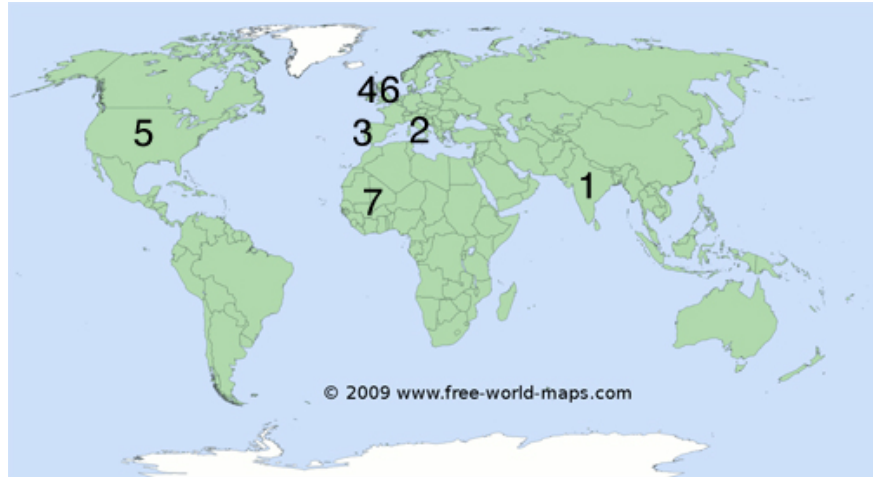


A gyapot történetének állomásai

1) A gyapot egy nagyon ősi növény, amely a tudomány szerint két helyről ered: egyrészt Indiából, másrészt a mai Peru és Guatemala területéről. Pakisztánban például találtak olyan pamutdarabokat, amelyek i. e. 3200-ból származnak.



2) I. e. 600 körül a gyapot a Selyemúton és más kereskedelmi útvonalakon eljutott az ókori Mezopotámián keresztül (kb. a mai Irak, Irán, Törökország és Szíria) egészen Rómáig.

3) A gyapotkereskedelem a Jó Reménység Foka körüli hajózási útvonalak felfedezésével és a Kelet-Indiai kereskedelmi társaságok megalapításával indult virágzásnak. Hosszú ideig a portugálok uralták a gyapotkereskedelmet, mindaddig, amíg a 17. század vége felé nem léptek fel jelentősebb konkurensként más európai államok, köztük Franciaország és Anglia.

4) Az első ipari gyapotmalom Manchesterben nyitotta meg kapuit 1641-ben. Ez jelentette a gyapot ipari feldolgozásának kezdetét Európában.

5) Amikor az európai bevándorlók megérkeztek az USA-ba, megjelentek az első gyapotültetvények és megkezdődött a gyapottermesztés. A gyapotszál egyre népszerűbb lett és az ültetvények területe gyorsan nőtt. Az ültetés és a gyapotfonál előállítását nagyon munkaigényes folyamat. Ezeket a feladatokat rabszolgákkal végeztették, és a gyapot iránti kereslet növekedésével megélénkült a rabszolga-kereskedelem. Tudósok becslése szerint a rabszolga-kereskedelem virágzásának három évszázada alatt 15 millió fekete-afrikainak kellett elhagynia az otthonát, akiket árukként szállították hajóval Dél- és Észak-Amerikába valamint Európába, hogy ott kényszermunkára fogják őket.

6) A „Fonó Jenny” (1764) és a „Gyapot Gin” (1793) feltalálása forradalmasította a gyapotfeldolgozást, valamint gyorsabbá és termelékenyebbé tette a gyártást. A növekvő igények kielégítése végett az ültetvényeket mind a mai napig műtrágyázzák és növényvédő szerekkel kezelik.

7) Ma összesen 70 trópusi és szubtrópusi országban termesztenek gyapotot. 38%-os piaci részesedésével ma ez az egyik legfontosabb rostnövény a világ textilipara számára. Emiatt aztán a „fehér arany” gyakran spekulációk tárgya az árutőzsdéken. Az árak ingadozása a déli országok gazdáit különösen érzékenyen érinti.

Források

<http://ro.unctad.org/infocomm/anglais/cotton/characteristics.htm>

<http://www.greenpeace.org/austria/de/marktcheck/themen/kleidung/herstellung/rohstoffe/baumwolle/>